

Metsästyksenvalvojen koulutuspaketti

Suomen riistakeskus
2020

Riistanhoitoyhdistyksen metsästyksenvalvojen koulutus

Oikeudet ja velvollisuudet
metsästyksenvalvonnassa

Riistanhoitoyhdistyksen julkiset hallintotehtävät (RHL 14 §:n 1 mom.)

- 1) metsästyslaissa tarkoitettujen ampumakokeiden sekä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetussa laissa tarkoitettujen metsästäjätutkintojen järjestäminen
- 2) riistavahinkolain 25 §:ssä tarkoitettuihin maastotarkastuksiin osallistuminen
- 3) metsästyslain noudattamisen valvonnasta vastaavien viranomaisten avustaminen metsästyksen valvonnassa sekä
- 4) muut riistanhoitoyhdistykselle tämän tai muun lain mukaan kuuluvat julkiset hallintotehtävät
  - Ampuma-aselain (1/1998) 45 ja 53 a §:n mukaiset todistukset
- Edellä mainittujen tehtävien hoitamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Lain noudattamisen valvonta (ML 88 §)

- Poliisin, rajavartiolaitoksen ja tulliviranomaisten sekä riistahallintolaissa tarkoitettujen metsästyksenvalvojen tulee toimialueellaan valvoa, että metsästystä koskevia säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan.
- Valtion omistamilla alueilla lain noudattamista valvovat virkamiehet, joiden tehtäväksi valvonta säädetään tai määrätään.
- Maanomistajalla ja metsästysoikeuden haltijalla on oikeus valvoa tämän lain noudattamista alueellaan.

Lain noudattamisen valvonta (ML 88 §)

- Jos tähän lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuva velvollisuus laiminlyödään, aluehallintovirasto voi valvontaviranomaisen tai tässä laissa tarkoitetun yhteisön ilmoituksesta taikka sen hakemuksesta, jonka oikeutta tai etua asia koskee, määrätä laiminlyöjän täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Metsästyksenvalvoja

- Riistanhoitoyhdistyksellä voi olla metsästyksenvalvoja (RHL 20 §)
- Metsästyksenvalvojaksi voidaan nimittää se, joka: (RHL 20 §)
  - 1) on täyttänyt 18 vuotta
  - 2) on täysivaltainen
  - 3) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva

Riistahallintolaki 21 §

Erityiset koulutusvaatimukset

Metsästyksenvalvojaksi sekä ampumakokeen ja metsästäjäutukinnon **vastaanottajaksi voidaan nimittää henkilö, joka on:**

- 1) hyväksytysti suorittanut Suomen riistakeskuksen järjestämän kyseisen tehtävän vaatiman koulutuksen; tai
- 2) hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden nimityksen hakemista Suomen riistakeskuksen järjestämän kyseisen tehtävän vaatiman kertauskoulutuksen, jos nimittämistä hakeva on jo aikaisemmin nimitetty vastaavaan tehtävään 1 kohdan perusteella.
  - Kertauskoulutuksen voi tehdä Riistainfossa <https://www.riistainfo.fi/>
  - Riistainfossa voi kuka tahansa opiskella metsästyksenvalvoja-asioita

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa mainituista koulutuksista.

Metsästyksenvalvoja

- Kun RHL 20 ja 21 §:n ehdot täyttyvät, Suomen riistakeskus voi nimittää metsästyksenvalvojat (RHL 2 §:n 1 momentin 3 kohta)
- Riistanhoitoyhdistyksen hallitus tekee esityksen Suomen riistakeskukselle henkilön nimittämisestä metsästyksenvalvojaksi alueelleen (RHA 10 §:n 7 kohta)
  - Hallituksen päätös
    - Esitys on tehtävä 6 kuukauden kuluessa koulutuksesta
  - Metsästyksenvalvoja voi toimia usean rhy:n alueella, jos kukin rhy on esittänyt alueelleen

Toimihenkilöitä koskevat rajoitukset (RHL 22 §)

- **Riistanhoitoyhdistyksen metsästysvalvojaksi** voidaan nimittää **enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.**
  - Suomen riistakeskuksen periaatteena on, että nimittämiset tehdään enintään viideksi metsästysvuodeksi.
    - Esimerkki: 8.8.2019 – 31.7.2024
    - Tehtävän voimassaoloaika näkyy Oma riista - palvelun OMAT TIEDOT -näkylässä
    - Yhteystiedot näkyvät riista.fi -sivuilla

Metsästyksenvalvoja

- Suomen riistakeskuksen julkisena hallintotehtävänä on nimetä metsästyksenvalvojat riistanhoitoyhdistyksiin sekä ohjata ja valvoa heitä (RHL 2 §:n 1 momentin 3 kohta)
- Julkisten hallintotehtävien päällikön antama ohje metsästyksen valvonnasta
  - Annettu riistanhoitoyhdistyksille 29.1.2020
  - Yhteistyö
  - Kiinnitetään erityistä huomiota riistanhoitoyhdistysten toteuttaman metsästyksen valvonnan toteuttamiseen ja sen kehittämiseen yhteistyössä metsästyksen valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa

Ohje valvonnan järjestämisestä

- Metsästyksen valvonnan toteuttaminen tulee ottaa huomioon riistanhoitoyhdistyksen vuotuisen toiminnan suunnittelussa.
- Tähän liittyen metsästyksen valvonta tulee sisällyttää toimintasuunnitelmaan ja metsästyksen valvontaan tulisi budjetoida varoja talousarviossa.
- Vuosittaista metsästyksen valvontaa kannattaa suunnitella yhdessä lähiriistanhoitoyhdistysten ja metsästyslain valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa.
  - Jht-ohjeesta täsmennyksiä esim. Metsähallituskuviot

Metsästyksenvalvojan tehtävät (RHL 23 §)

- Seurata metsästyksen ja riistanhoidon lainmukaisuutta toiminta-alueellaan
- Ilmoittaa tarvittaessa havainnoistaan metsästyslain noudattamisen valvonnasta vastaaville viranomaisille, Suomen riistakeskukselle, metsästysosoikeuden haltijoille ja metsästysosoikeuden omistajille
- Toimia poliisin ja muiden viranomaisten apuna metsästyksen valvonnassa
  - Aloite valvontatapahtuman järjestämiseen voi tulla poliisilta, Metsähallitukselta tai Rajavartiolaitokselta

Riistahallintolaki 26 §

Hallintomenettely Suomen riistakeskuksessa ja riistanhoitoyhdistyksissä

- Julkisten hallintotehtävien hoitamiseen sovelletaan, mitä hallintolaissa, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, saamen kielilaissa ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa säädetään.
- Suomen riistakeskuksessa ja riistanhoitoyhdistyksissä käytettävästä kielestä on voimassa, mitä kielilain (423/2003) 25 §:ssä säädetään.

Vakuutusturva

- Vakuutusturva metsästyksenvalvojille tulee erillisen vakuutus sopimuksen kautta (RHL 2 §:n 1 momentin 2 kohta)
- Vakuutusturva hankittu LähiTapiolan kautta
  - Toiminnan vastuuvakuutus
  - Hallinnon vastuuvakuutus
  - Yksityistapaturmavakuutus
- Metsästyskortti ei ole pakollinen, mutta erittäin suotava (mm. lainsäädännön seuraaminen Metsästäjä -lehden kautta, riistanhoitoyhdistysten kokousten ja koulutusten osallistumisoikeus, riistanhoitoyhdistys esittää nimitettäväksi toimihenkilönsä)

Toiminnan vastuuvakuutus

- **Vakuutuksen tarkoitus**
  - Toiminnan vastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutuskirjassa mainitussa toiminnassa **toiselle aiheutuneen henkilö- ja esinevahingon**, jotka todetaan vakuutuskauden aikana ja josta vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.
  - Korvausvastuu syntyy pääsääntöisesti huolimattomalla toiminnalla taikka laiminlyönnillä aiheutetusta vahingosta.

Toiminnan vastuuvakuutus

- **Vakuutuksen tarkoitus**
  - Oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja **kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut**, jotka ovat aiheutuneet **lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa.**
  - Oikeusturvavakuutus ei koske itse riidan taikka oikeudenkäynnin kohteena olevia velvoitteita taikka vaateita.
  - Vakuutusta voidaan käyttää asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa käräjäoikeuden tutkittavaksi.

Tapaturmavakuutus

- Vakuutettuna ovat metsästyksenvalvojat, ampumakokeiden vastaanottajat, metsästäjätutkinnon vastaanottajat, riistavahinkotarkastajat ja ampumaselain 45 ja 53 a §:ssä tarkoitetut todistusten antajat
- Vakuutus on voimassa **talkootyössä sekä muun palkattoman työn aikana ja siihen liittyvillä välittömällä matkoilla**. Välittömällä matkoilla tarkoitetaan **matkaa suorinta tietä talkoo- tai työpaikalle ja takaisin**. HUOM! Vakuutuksesta ei korvata tapaturmavakuutuslain tarkoittamaa tapaturmaa.
- **Vakuutus on toissijainen eli vakuutetun omat henkilökohtaiset tai muut henkilövakuutukset ovat ensisijaisia korvaustilanteessa**

Hallinnon vastuuvakuutus

- Hallinnon vastuuvakuutus suojaa vakuutetun henkilökohtaista varallisuutta hänen asemassaan tekemänsä virheen varalta ja jonka perusteella häneltä voidaan vaatia vahingonkorvausta. Vakuutus kattaa myös mahdolliset oikeudenkäyntikulut.
- Vakuutuksessa ovat vakuutettuina Suomen riistakeskuksen johto ja henkilökunta sekä voimassa olevassa riistahallintolaissa mainitut henkilöryhmät, kuten riistaneuvostojen jäsenet, riistahoitoyhdistysten hallitusten jäsenet, toiminnanohjaajat sekä muut toimihenkilöt.

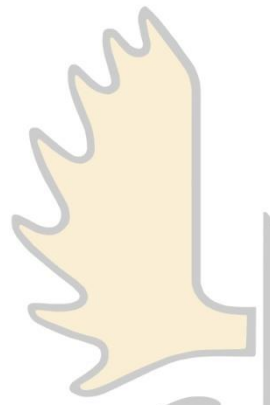
Riistanhoitoyhdistyksen metsästysvalvojen koulutus

Metsästyslainsäädäntöä

Maa- ja metsätalousministeriön asetus riistanhoitoyhdistyksen toimihenkilöiden koulutusvaatimuksista (553/2011)

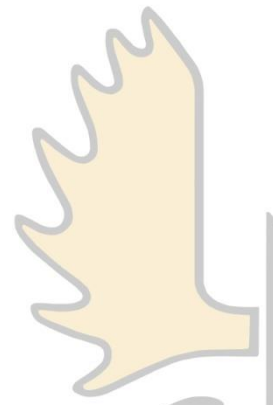
3 § Metsästyksenvalvojat

- **Metsästyksenvalvojan koulutuksessa on perehdyttävä:**
  1. metsästystä ja metsästyksenvalvontaa koskevaan lainsäädäntöön;
  2. hallintotehtävien hoitamista koskevaan lainsäädäntöön; sekä
  3. ampuma-aseita koskevaan lainsäädäntöön.
- Koulutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota metsästyksenvalvojan oikeuksiin ja velvollisuuksiin

Metsästystä ja metsästyksen valvontaa säätelevät lait

- Metsästyslaki ja -asetus
- Riistahallintolaki ja -asetus
- Rikoslaki ja -asetus
- Valtioneuvoston asetus metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista
- Laki riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta
- Ampuma-aselaki
- Luonnonsuojelulaki
- Eläinsuojelulaki
- Maastoliikennelaki
- Hallintolaki
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta

Metsästyksen määritelmä (ML 2 §)

Metsästys tarkoittaa:

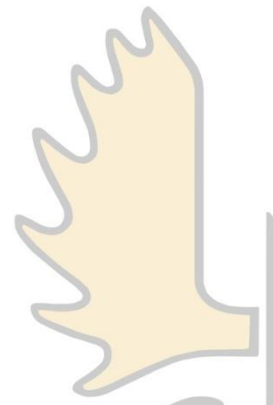
- Pyyntitarkoituksessa tapahtuvaa riistaeläimen houkuttelemista, etsimistä, kiertämistä, väijymistä, hätyyttämistä tai jäljittämistä
- Luonnonvaraisen riistaeläimen pyydystämistä ja tappamista sekä saaliin ottamista metsästäjän haltuun
- Pyyntitarkoituksessa koiran käyttämistä riistaeläimen etsimiseen, ajamiseen tai jäljittämiseen
- Pyyntivälineen pitämistä pyyntipaikalla pyyntikunnossa

Metsästyksen harjoittamisen edellytykset

- Metsästysoikeus tai metsästyslupa
- Metsästyskortti eli riistanhoitomaksu suoritettuna
- Ampumakoe tarvittaessa
- Pyyntilupa tai poikkeuslupa tarvittaessa
- Lainmukaiset
  - aseet ja patruunat
  - muut pyyntivälineet
  - koirien käyttö
  - metsästystapa ja -aika
  - varusteet

Metsästyksen yleiset vaatimukset

- **Metsästäys ei saa aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa ihmiselle tai toisen omaisuudelle (ML 20 §)**

Metsästysoikeus

- Lailla suojattu ja säädelty oikeus
- Kuuluu alueen omistajalle
  - voi vuokrata metsästysoikeuden tai antaa suullisen tai kirjallisen metsästysluvan
- Voi perustua
  - maanomistukseen
  - vuokrasopimukseen
  - lakiin perustuva oikeus (Pohjois-Suomen ML 8 §:n alue ja yleiset vesialueet)

Kuntalaisen oikeus metsästää valtion alueella

- Henkilöllä, jonka kotikuntalainen 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on Lapin tai Kainuun maakuntaan kuuluvassa kunnassa tai Kuusamon, Pudasjärven tai Taivalkosken kunnassa, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2014, on oikeus metsästää kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla. (ML 8 §)

Yleinen vesialue merellä

- Jokaisella Suomessa pysyvästi asuvalla on oikeus metsästää yleisellä vesialueella meressä, sellaisilla yleisellä vesialueella meressä olevilla saarilla ja luodoilla, jotka kuuluvat valtiolle ja joiden hallintaa ei ole kenellekään luovutettu, sekä Suomen talousvyöhykkeellä. (ML 7 §)
- Asumattomilla meren ulkosaarilla saa se, jolla on oikeus metsästää vesialueella, harjoittaa vesilintujen pyyntiä maalta toiselle kuuluvalla avoimella rannalla. (ML 24 §)

Yleinen vesialue järvellä (ML 7 §)

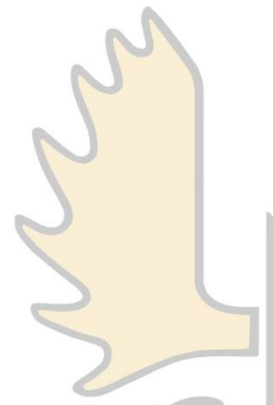
- Yleisellä vesialueella järvessä ja tällaisella alueella olevilla valtion omistamilla saarilla ja luodoilla on oikeus metsästää henkilöllä, jonka kotipaikka on kunnassa, johon yleinen vesialue osaksi tai kokonaan kuuluu taikka johon se rajoittuu.

Metsästyskorttia ei tarvita

- Koiranohjaajana metsästäjän apuna
- Ajomiehenä tai vastaavalla tavalla avustaa metsästyksessä
- Rauhoittamattomien eläinten ja haitallisten vieraslajien pyydystämisessä (ei ole metsästystä)
- Koiran kouluttaminen metsästyslain mukaisesti ei ole metsästystä (ilman pyyntitarkoitusta)
  - maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan lupa

Tiemetsästyskiellot

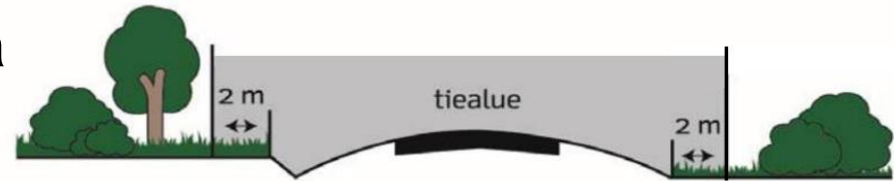
- Riistaeläimen ampuminen yleisen tien tai rautatien yli, samoin eläimen tai ampujan ollessa tällaisella tiellä
- Metsäkanalintujen ampuminen yksityiselle tielle tai ampujan ollessa tällaisella tiellä
  - vaaraa aiheuttamatta voi ampua yksityisen tien yli
- Yleistä turvallisuutta ei saa vaarantaa tiellä metsästäessä

Tiemetsästyskiellot

- **Yleinen tie**

- valtion ylläpitämä tie
- opastusmerkit sini- tai vihreänvalkoiset
- numeroitu tienumerokartassa
- virallinen maastoliikennereitti
- tiealue, jonka rajoja ei ole kiinteistötoimituksessa määrätty, ulottuu kahden metrin etäisyydelle ojan tai, missä ojaa ei ole, tieluiskan tai -leikkauksen ulkosyrjästä

- **Yksityinen tie**

- eivät ole yleisiä teitä, katuja tai kaavateitä
- metsästysoikeus tiealueella kuuluu tien alle jääneen maan omistajalle

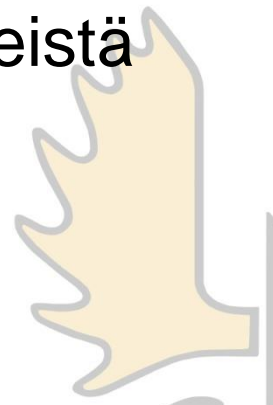
Moottorikäyttöisen kulkuneuvon käytön rajoitukset (ML 32 §)

- Riistaeläintä ei pyyntitarkoituksessa saa hätyyttää tai jäljittää ilma-aluksella taikka maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla eikä aluksella tai veneellä moottorin käydessä
- Riistaeläintä ei saa ampua ilma-aluksesta taikka maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta eikä näiden suojasta tai välittömästi pysäyttämisen jälkeen 100 metriä lähempänä näitä eikä myöskään aluksesta tai veneestä moottorin käydessä
- Ei koske haavoittuneen riistaeläimen lopettamista merialueella aluksesta tai veneestä moottorin käydessä

Metsästysaseen ja metsästysjousen kuljettaminen (ML 35 §)

- Metsästysasetta tai metsästysjousta ei saa ilman luvallista tarkoitusta tai metsästysoikeuden haltijan suostumusta kuljettaa muutoin kuin lataamattomana suojuksessa sellaisella alueella, jolla henkilöllä ei ole metsästysoikeutta tai metsästyslupaa.
  - ei koske metsästysalueeseen rajoittuvaa yleistä tietä

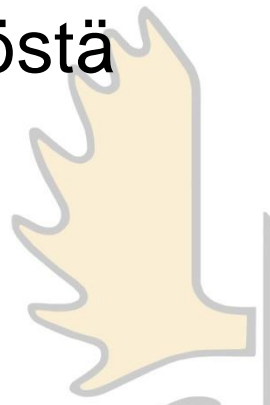

Metsästysaseen ja metsästysjousen kuljettaminen (ML 35 §)

- Metsästysaseen tai metsästysjousen on ilma-aluksessa, moottorikäyttöisessä ajoneuvossa sekä aluksessa ja veneessä moottorin käydessä oltava siten, että ase tai jousi on lataamaton ja sijoitettu suojukseen tai suojattuun tilaan
  - lataamaton (ei patruunaa patruunapesässä, lippaassa saa olla)
  - suojuksessa (pussissa, laatikossa ym.)
  - suojattu tila (ase ei ole helposti käsille saatavissa ajon aikana)
- Ei koske aseiden kuljettamista merialueella 32 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa (haavoittunut riistaeläin)

Metsästysaseen ja metsästysjousen kuljettaminen (ML 35 §)

- Metsästysaseen tai metsästysjousen kuljettaminen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla maastossa on kielletty.
- Asetta saa kuitenkin kuljettaa maastossa virantoimituksessa oleva henkilö, jolle aseensa mukanaolo virantoimituksen laadusta johtuen on tarpeen sekä suoritettaessa poliisin pyynnöstä virka- tai virka-aputehtävää.
  - SRVA

Metsästysaseen ja -jousen kuljettaminen

Lataamatonta metsästysasetta tai metsästysjousta saa kuitenkin kuljettaa moottorikäyttöisellä ajoneuvolla suojuksessa, suojatussa tilassa tai tilassa, mistä se ei ole välittömästi käytettävissä metsästykseseen:

- 1) jääpeitteisellä vesialueella
- 2) maastoliikennelain (1710/1995) 13 §:n mukaisella moottorikelkkailureitillä ja maastoon merkityllä kulku-uralla
- 3) siirryttäessä maastossa vakiintunutta kulku-uraa pitkin tieyhteyttä vailla olevalle majoituspaikalle, majoitusrakennukselle tai kiinteistölle
- 4) saalista noudettaessa, ja elävänä pyytävää loukkua tai jalkanarua koettaessa sekä
- 5) kuljettaessa ampujana toimivaa henkilöä metsästyksenjohtajan ennakkoon osoittamalle ampumapaikalle

Mikä on vakiintunut kulku-ura?

- Vakiintuneella kulku-uralla tarkoitetaan maastossa selkeästi havaittavaa kulku-uraa, jota ihminen on käyttänyt.
- Vakiintuneeksi kulku-uraksi voidaan katsoa myös lumipeitteisenä aikana paikallisten ihmisten ja poromiesten vakiintuneet kulku-urat.
- Lisäksi tunturialueella ja avomaastossa vakiintuneeksi kulku-uraksi katsotaan suorin reitti lähtöpaikasta majoituspaikalle, majoitusrakennelmalle tai kiinteistölle.
- Siirtyminen majoituspaikalle, majoitusrakennukselle tai kiinteistölle on rajoitettu vakiintuneelle kulku-uralle valvonnan selkiyttämiseksi.
- Mikäli 3 kohdassa mainitussa tarkoituksessa voitaisiin kuljettaa metsästysasetta tai -jousta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla missä maaston kohdassa tahansa, hankaloituisi metsästyksen valvonta ja laittoman metsästyksen ehkäiseminen merkittävästi.

Aseenkuljetusluvut

- Suomen riistakeskuksen myöntämällä luvalla saa kuljettaa metsästysasetta tai metsästysjousta suojuksessa, suojatussa tilassa tai tilassa, mistä se ei ole välittömästi käytettävissä metsästykseseen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla maastossa, mikäli kuljetukseen voidaan katsoa olevan hyväksyttävä muu kuin edellä tarkoitettu peruste.
  - Aiemmin luvanmyöntäjänä oli poliisi

Jousiasetta koskevat yleiset vaatimukset (Ma 20 §)

- Jousiasetta saa käyttää vain villikanin, metsäjäniksen, rusakon, oravan, euroopanmajavan, kanadanmajavan, tarhatun naalin, ketun, mäyrän, kärpän, hillerin, nädän, metsäkauriin, kuusipeuran, villisian, valkohäntäpeuran, japaninpeuran, saksanhirven, muflonin sekä riistaeläimiin kuuluvien lintujen samoin kuin rauhoittamattomien eläinten ampumiseen (ml. minkki, piisami, rämemajava, supikoira, pesukarhu).
- Riistaeläimen ampumiseen saa käyttää vain sellaista jousiasetta, jonka jännittämiseen tarvittava voima on vähintään 180 newtonia (180 N).

Jousiasetta koskevat yleiset vaatimukset

- Eläimen ampumiseen käytettävän nuolen kärjen on oltava sellainen, että asianmukainen osuma on heti tappava. Jos jousiasetta käytetään euroopanmajavan, kanadanmajavan, metsäkauriin, kuusipeuran, saksanhirven, japaninpeuran, valkohäntäpeuran, metsäpeuran, muflonin tai villisian ampumiseen, nuolessa on käytettävä leikkaavaa kärkeä, jonka halkaisija on vähintään 22 millimetriä.
- Jos jousiasetta käytetään euroopanmajavan tai kanadanmajavan ampumiseen, nuoli on lisäksi kytkettävä siimalla jouseen.
- Varsijousen käyttäminen metsästykseseen on kielletty

Ampumakoe

- Kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, metsäkaurista, hirveä, valkohäntäpeuraa, metsäpeuraa, karhua tai villisikaa rihlatulla luotiaseella metsästettäessä ampujana saa toimia ainoastaan se, joka on suorittanut ampumakokeen. Mainittuja riistaeläimiä metsästettäessä ampujana saa toimia myös se, jolla on voimassa oleva todistus muussa maassa suoritetusta vastaavasta ampumakokeesta tai joka antaa riistanhoitoyhdistykselle selvityksen siitä, että hänellä on kotimaassaan oikeus metsästää vastaavan kokoisia riistaeläimiä. (ML 21 §)
- Metsäkaurista, kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, valkohäntäpeuraa, metsäpeuraa, muflonia tai villisikaa jousella metsästävän on suoritettava ampumakoe.

Hirvieläinten metsästyksessä käytettävät varusteet (Ma 22 §)

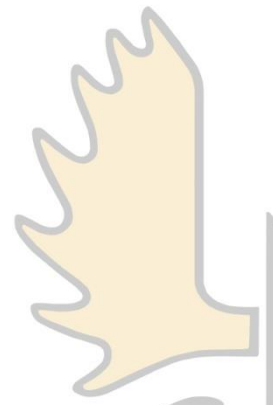
- Kuusipeuran, saksanhirven, japaninpeuran, hirven, valkohäntäpeuran ja metsäpeuran metsästyksessä metsästykseseen osallistuvien on käytettävä oranssinpunaista tai oranssia päähinettä tai päähineen suojusta ja ylävartalon peittävää vaatetta. Oranssia tai oranssinpunaista väriä on oltava vähintään kaksi kolmasosaa vaatteen ja päähineen näkyvästä pinta-alasta.
- Edellä 1 momentissa säädetty vaatimus ei kuitenkaan koske metsästäjää, joka metsästää rakennelman suojusta tai metsästysjousella.

Muita kieltoja ja rajoituksia

Jos karhun metsästykseseen on myönnetty poikkeuslupa 41 a §:n 3 tai 4 momentin nojalla (ML 33 §):

- a) metsästyksessä ei saa käyttää haaskaa eikä ihmisen perustamaa ravintoon tai hajuun perustuvaa karhun houkutinta;
- b) karhua ei saa nurmipeltoa lukuun ottamatta ampua pelloilta, jolta satoa ei ole korjattu;
- c) karhua ei saa ajaa eikä ampua pesästä.

Muita kieltoja ja rajoituksia

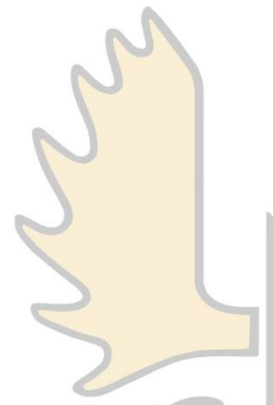
- Alle vuoden ikäinen karhunpentu ja sen emä ovat rauhoitettuja
- Ilvesnaaras, jota alle vuoden ikäinen pentu seuraa on rauhoitettu
- Hirven naaras, jota saman vuoden jälkeläinen seuraa, on rauhoitettu syyskuun 1 päivästä lokakuun toista lauantaita edeltävään päivään
- Japaninpeuran, kuusipeuran, metsäkauriin, muflonin, valkohäntäpeuran ja saksanhirven naaras, jota saman vuoden jälkeläinen seuraa, on rauhoitettu syyskuun 1 päivästä syyskuun viimeistä lauantaita edeltävään päivään
- Villisian naaras, jota saman vuoden jälkeläinen seuraa, on rauhoitettu maaliskuun 1 päivästä heinäkuun 31 päivään.
- Tarhatun naalin ja hillerin naaras, jota saman vuoden jälkeläinen seuraa, on rauhoitettu 1.5. – 31.7.
- Mäyrä on rauhoitettu 1.4. – 31.7. Kettu on rauhoitettu Lapin maakunnassa 1.5. – 31.7. ja 15.4. – 31.7. muualla maassa

Muita kieltoja ja rajoituksia

- Lyijyhaulien käyttö vesilintujen metsästyksessä kielletty (ML 33 §)
- Riistanisäkkäiden metsästyksessä ei saa käyttää toiminnaltaan tai käyttötavaltaan valikoimattomia verkkoja (ML 33 §)
- Ääntä synnyttävä koneellinen laite (ML 33 §)
- Majavan asuttu pesä rauhoitettu (Ma 26 §)
- Elävänä pyytävä pyyntilaite on koettava kerran vuorokaudessa (Ma 11 §)
  - Villisika-aitaus ja -loukku on tarkastettava vähintään kaksi kertaa vuorokaudessa

Rauhoittamattomien lintujen rauhoidusajat

- 1) varis, harmaalokki, merilokki, kesykyyyhky ja räkättirastas Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella 1.5.–31.7, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntien alueella 1.4.–31.7. ja muualla maassa 10.3.–31.7;
- 2) harakka Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella 10.4.–31.7. ja muualla maassa 1.4.–31.7;
- 3) naakka 10.3.–31.7;
- 4) korppi poronhoitoalueella 10.4.–31.7; sekä
- 5) harmaalokkikolonioiden koko vuoden

Metsästysaika muutoksia

- Alli merialueilla: 1.9.- 31.12.
  - metsästäjäkohtainen kiintiö: 5 allia / vrk
- Tukkakoskelo: **Rauhoitettu** 20.8.2018 - 31.7.2021
- Punasotka: **Rauhoitettu** 20.8.2018 - 31.7.2021
- Kanadanhanhi **pelloilta**: 10.8. alkaen
- Merihanhi **pelloilta**: 10.8. alkaen (huom. aluekohtaiset rajoitukset)
- Supikoira, minkki, piisami, rämemajava ja pesukarhu eivät ole riistaeläimiä 1.6.2019 alkaen
  - rauhoitusajat poistuivat

Saalisilmoitusvelvollisuus

- Metsäkauriista, villisiasta, hilleristä ja metsähänhesta saalisilmoitus 7 vrk:n kuluessa saaliiksi saamisesta

Lisäksi voimaan 1.8.2020

- Haapanasta, jouhisorsasta, heinätavista, lapasorsasta, punasotkasta, tukkasotkasta, haahkasta, allista, tukkakoskelosta, isokoskelosta sekä nokikanasta on tehtävä saalisilmoitus Suomen riistakeskukselle (7 vrk)
- Saalisilmoitukset voi tehdä Oma riistan kautta

Saalisrekisteri (ML 38 b §)

- Suomen riistakeskus pitää automaattisen tietojenkäsittelyn avulla saalisrekisteriä, jota käytetään riistakantojen seurantaan ja käytön suunnitteluun, metsästyksen valvontaan sekä tilastojen laatimiseen.
- Rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa saalisrekisterin tietoja riistakantojen seurantaa ja käytön suunnittelua sekä **metsästyksen valvontaa** varten maa- ja metsätalousministeriölle, riistanhoitoyhdistyksille, Luonnonvarakeskukselle, Metsähallitukselle, metsästyksen valvonnasta vastaaville viranomaisille sekä **riistahallintolain (158/2011) 23 §:ssä tarkoitetulle metsästyksenvalvojalle**. Tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla.

Majavan padot ja pesät

- Majavan asuttua pesää ei saa rikkoa. Asuttuun pesään liittyvän padon tai muun rakennelman saa vahinkojen estämiseksi kuitenkin rikkoa:
  - 1) kesäkuun 15 päivän ja syyskuun 15 päivän välisenä aikana Lapin maakunnassa;
  - 2) kesäkuun 15 päivän ja syyskuun 30 päivän välisenä aikana Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnissa,
  - 3) kesäkuun 15 päivän ja lokakuun 15 päivän välisenä aikana Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnissa; sekä
  - 4) kesäkuun 15 päivän ja lokakuun 31 päivän välisenä aikana muualla Suomessa.

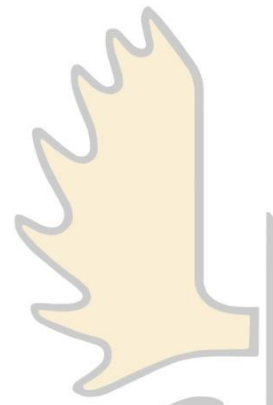
Muita kieltoja ja rajoituksia

- Rauhoittamattomilla linnuilla pesintäajan rauhoitus (Ma 25a §)
- Riistaeläinkohtaiset ase- ja patruunarajoitukset (Ma 16 ja 16 a §)
- Eläimen ampuminen 150 m lähempänä asuttua rakennusta ilman lupaa kielletty (ML 25 §)
- HUOM. Supikoiran tai muun haitallisen vieraslajieläimen saa lopettaa ampumalla se pyydystysloukkuun ilman, että ampumiseen tarvitaan metsästyslain mukainen lupa 150 metriä lähempänä olevien rakennusten omistajilta tai haltijoilta.
- Riistaeläimen etsiminen pihasta tai puutarhasta ilman lupaa kielletty (ML 25 §)
- Metsästystarkoituksessa kulkeminen viljelyksillä ennen kuin sato on korjattu kielletty (ML 25 §)

Muita kieltoja ja rajoituksia

Ma 20 a § Ilma-aseen käyttäminen

- Ilma-asetta saa käyttää vain rakennuksen sisällä ja siellä vain variksen, harakan, naakan kesykyyhkyn, oravan, näädän, kärpän ja minkin sekä muun rauhoittamattoman nisäkkään kuin villiintyneen kissan tappamiseen.

Muita kieltoja ja rajoituksia

- Keinotekoisien valonlähteen käyttö kielletty (Ma 14 §)

Poikkeukset:

- haavoittunutta tai jalkanarussa olevaa eläintä jäljitettäessä ja lopetettaessa sekä luolassa, loukussa, louhikossa, rakennuksessa, rakennuksen tai puupinon alla taikka muutoin avuttomassa tilassa olevaa eläintä lopetettaessa.
- **kiinteä keinovalo** villisian metsästyksessä villisian ruokintapaikalla
- esimerkiksi supikoiran ja minkin pyynnissä voidaan käyttää mitä tahansa valoa

Rautojen käyttäminen (Ma 10 §)

- Riistaeläinten pyydystämisessä saa käyttää vain rautoja, jotka aiheuttavat lauetessaan eläimen välittömän kuoleman. Raudat on huollettava säännöllisesti. Raudat on sijoitettava siten, ettei niistä aiheudu vaaraa ihmisille tai muille kuin pyydystettäville eläimille.
- Rautoja saa käyttää maalla hillerin, kärpän, näädän ja oravan metsästämiseen sekä rauhoittamattomien nisäkkäiden pyydystämiseen. Tällöin rautojen läpimitta saa olla enintään 20 cm.
- Rautoja saa käyttää veden alla euroopanmajavan ja kanadanmajavan metsästämiseen sekä rauhoittamattomien nisäkkäiden pyydystämiseen.
- Rautojen läpimitta saa olla enintään 30 senttimetriä.

Muita kieltoja ja rajoituksia

Riistaeläinten häiritsemiskielto

- Riistaeläimiä ei saa häiritä niiden ollessa sellaisella alueella, jolla asianomaisella ei ole kyseisen riistaeläimen metsästämiseen metsästysoikeutta tai metsästyslupaa. (ML 36 §)

Lehtipuhallin

- Lehtipuhallinta saa käyttää vain luolassa, louhikossa, rakennuksessa, rakennuksen tai puupinon alla taikka niitä vastaavissa olosuhteissa olevan tarhatun naalin, ketun, kärpän, oravan, mäyrän sekä rauhoittamattomien nisäkkäiden pyydystämiseksi tai karkottamiseksi. Ma 14 § a

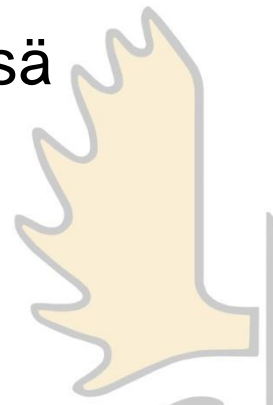
Koirien pitämiseen liittyvät säännöt (ML 51 §)

- Koirat on pidettävä kytkettynä tai välittömästi kytkettävissä 1.3. – 19.8.
- Poikkeukset:
  - piha tai puutarha
  - koirille aidattu alue
  - alle 5 kk ikäinen koira
  - kanakoiran ja muun lintukoiran koulutus riistaeläimiä lisääntymisaikana häiritsemättä
  - muun kuin ajavan koiran käyttö lailliseen metsästykseseen
  - virka- ja palveluskoirat
  - erityistehtävät (SRVA ym.)

Koirien pitämiseen liittyvät säännöt

- Koira saa olla irti vain maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan luvalla (ML 53 §)
  - yleistä irtipitoaikaa tai -oikeutta ei ole
- Puolentunnin sääntö ajossa tai haukussa (ML 53 §)
  - sen jälkeen saa keskeyttää
  - sitä ennen keskeyttäminen metsästyksen häirintää
- Metsästyslupa ja koulutuslupa erillisiä
  - nykyisissä vuokrasopimuksissa sovitaan yleensä myös kouluttamisesta

Koirakokeet ja koiran kouluttaminen

- Suomen riistakeskus voi koirakokeen pitämiseksi tai koiran kouluttamiseksi antaa luvan poiketa 51 §:n 1 momentissa säädetystä velvollisuudesta. Koirakokeen ja kouluttamisen tulee tapahtua siten, että rauhoitettuja riistaeläimiä ei niiden lisääntymisaikana häiritä.
- Hirvieläinten rauhoituksen estämättä saadaan hirvieläinten metsästykseen käytettävän koiran metsästyskokeita järjestää ja tällaista koira kouluttaa elokuun 20 päivästä joulukuun loppuun. Vastaavasti saadaan muuhun metsästykseen käytettävän koiran metsästyskokeita järjestää ja tällaista koira kouluttaa elokuun 20 päivästä helmikuun loppuun. Koirakokeen ja kouluttamisen tulee tapahtua siten, että rauhoitettuja riistaeläimiä ei vahingoiteta.
- Suden, karhun, saukon ja ilveksen metsästämiseen käytettävän koiran metsästyskokeiden järjestämiseen ja tällaisen koiran kouluttamiseen on oltava Suomen riistakeskuksen myöntämä lupa. (ML 52 §)

Koiran käyttö hirvieläinten metsästyksessä (Ma 12 § ja 24 §)

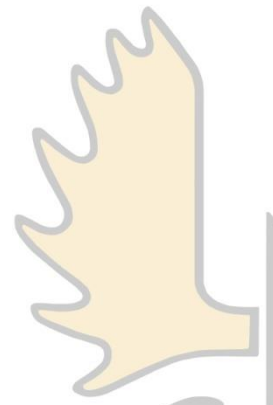
- Hirvieläinten metsästyksessä ei saa käyttää kytkemättömänä sellaista ajavaa koira, jonka säkäkorkeus on yli 39 senttimetriä.
- Metsäkauriin metsästyksessä saa käyttää 1 momentin mukaan sallittua koira vain syyskuun viimeisestä lauantaista 31 päivään tammikuuta saakka
- 1.1.-15.1. hirven ja 1.2.-15.2. valkohäntäpeuran ja metsäkauriin pyynti on sallittu vain ilman koira
  - Kielto ei koske koiran käyttämistä haavoittuneen eläimen jäljittämiseen

Pyynnin häiritseminen

- Laillisen metsästyksen estäminen tai vaikeuttaminen saattamalla pyyntiväline toimintakunnottomaksi tai häiritsemällä muulla tavoin pyyntiä on kielletty. (ML 31 §)

Oikeus pyydystä ja tappaa rauhoittamaton eläin

- Alueen omistajalla tai haltijalla on oikeus pyydystä tai tappaa alueellaan oleva rauhoittamaton eläin. Tämä oikeus hänellä on silloinkin, kun metsästysoikeus alueella on metsästysvuokrasopimuksella luovutettu toiselle.
(ML 48 §)
  - Koskee myös haitallisia vieraslajeja

Itselataava ase

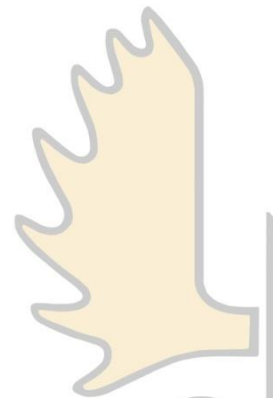
- Itselataavaa asetta, jonka lippaaseen mahtuu kolme patruunaa, ei saa käyttää metsästyslain 5 §:ssä mainittujen lintujen (ml. rauhoittamattomat linnut) eikä metsäjäniksen, euroopanmajavan, suden, karhun, hillerin, saukon, näädän, ilveksen, itämerennorpan, kirjohylkeen ja hallin ampumiseen.
- Sellaisen itselataavan aseeseen, jonka lippaaseen mahtuu enemmän kuin kolme patruunaa, käytön kieltämisestä metsästyksessä säädetään metsästyslain 33 §:ssä. (Ma 16 §)

Metsästyksen johtaminen

- Kuusipeuran, saksanhirven, japaninpeuran, hirven, valkohäntäpeuran ja metsäpeuran sekä **karhun**, suden, **ahman** ja **ilveksen** metsästyksessä tulee olla metsästyksen johtaja
- Seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan **oltava läsnä**.
- Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla.
- Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

RIISTANHOITOYHDISTYKSEN METSÄSTYKSENVALVOJIEN KOULUTUS

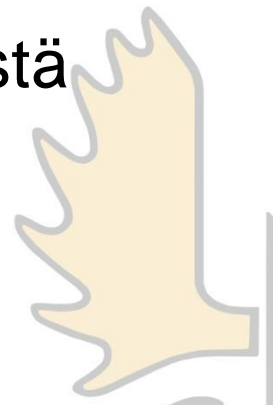
Toiminta valvonnassa

Valvonnan tavoitteet

- Ensisijainen tavoite on rikkomusten ennaltaehkäisy
  - kiinnijäämisriskiä lisäämällä
- Metsästäjien valistaminen ja opastaminen
- Mielenpitojen ja asenteiden muokkaaminen rehtiä metsästäystä suosivaksi
- Havaittuihin rikkomuksiin puuttuminen (valvonnan uskottavuus)
- Tietojen kerääminen ja välittäminen metsästäystä valvovalle viranomaisille
  - ilmoituskyynnys rikkomuksista on matalampi metsästyksenvalvojalle kuin poliisille

Valvonnan kohteet

- Tavalliset metsästäjät
  - näkyvä valvonta luo mielikuvaa tehokkaasta valvonnasta
  - samalla asennekasvatusta
  - valvontaiskut
- Ammattimaiset rikolliset
  - näkyvällä valvonnalla ei vaikutusta
  - vihjeiden ja havaintojen kerääminen heidän tekemisistään
  - vain tehokkaalla yhteistyöllä tuloksiin

Oikeudet ja velvollisuudet (RHL 23 §)

- Tehtävää suorittaessaan metsästyksenvalvojalla on oikeus tarkistaa metsästäjän henkilöllisyys
- Metsästyksenvalvojalla on oikeus tarkistaa metsästäjän metsästysoikeus
- Metsästyskortti ja ampumakoetodistus tai niiden jäljennös on pyydettyessä esitettävä metsästyksenvalvojalle
  - Jos ei mukana, voi esittää 14 vrk kuluessa valvontaa suorittavalle henkilölle, tämän määräämälle valvontaa suorittavalle henkilölle tai poliisille. Koskee myös 21 §:n ja 21 a §:n mukaisia todistuksia ja asiakirjoja
  - Uusi näyttömääräyslomake!
- Metsästysaseen, patruunat ja aseiden kuljettamisen saa tarkastaa
- Jos tavataan kielletty taikka kielletyllä tavalla tai luvattomasti asetettu pyyntiväline pyyntikuntoon viritettynä, saadaan se ottaa haltuun tai tehdä toimintakelvottomaksi (ML 81 § ja Ma 42 §)

Näyttömääräyslomake

NÄYTTÖMÄÄRÄYS / ÅLÄGGANDE OM UPPVISANDE
 TAPAHTUMAILMOITUS / HÄNDELSEANMÄLAN

Näyttömääräyksen saajan nimi / Mottagaren av åläggande om uppvisande _____

Henkilötunnus / Personbeteckning _____

Todettu / Konstaterats:
 Ajokortti / Körkort Passi / Pass Muu / Annat _____

Lähiosoite / Gatuadress _____

Postinumero ja -toimipaikka / Postnummer och postort _____

Puhelin / Telefon _____

Sähköposti / E-post _____

Metsästyksenvälvojan merkinnät / Jaktövervakarens anteckningar:
Riistanhoitoyhdistys / Jaktvårdsförening _____
_____ 20 ____ klo / kl _____
Tapahtuma-aika / Tidpunkten för händelsen _____
Tapahtumapaikka (tarkka maaston kohta) / Platsen för händelsen (noggrant angiven plats i terrängen) _____
Tapahtumapaikan koordinaatit / Koordinaterna för platsen för händelsen:
(ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatio / ETRS-TM35FIN-plankoordinaatsystem)
P. _____)

Selvitys näyttömääräyksen perusteesta / tapahtumasta / Redogörelse för grunden till åläggande om uppvisande / för händelsen

Määrätään esittämään metsästyslain (615/1993) 22 §:n nojalla neljäntoista vuorokauden kuluessa eli viimeistään _____ 20 ____ / Äläggs att med stöd av 22 § i jaktlagen (615/1993) inom fjorton dagar, dvs. senast den _____ 20 ____ uppvisa

metsästyskortti / jaktkort minne / var. ampumakoetodistus / intyg över skjutprov

valvontaa suorittaneelle henkilölle tai / till den person som utförde övervakningen eller

määräämälleni valvontaa suorittavalle henkilölle / till den person som har utsetts att utföra övervakningen nimi / namn: _____ tai / eller

_____ poliisilaitokselle / polisrättning

Näyttömääräyksen antajan allekirjoitus / Underskrift av den som utfärdat åläggande om uppvisande _____

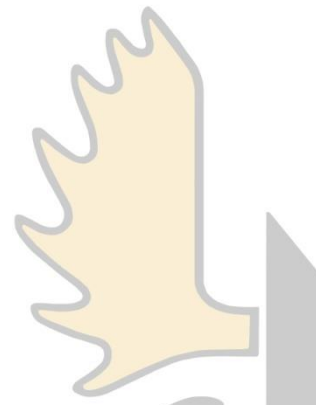
Näyttömääräyksen saajan allekirjoitus / Underskrift av mottagaren av åläggande om uppvisande _____

Nimen selvitys / Namnförtydligande _____

Nimen selvitys / Namnförtydligande _____

Palautusosoite näyttömääräyksen antajalle / Returneringsadress till den som utfärdat åläggande om uppvisande: _____	MÄÄRÄYKSEN MUKAINEN TOIMENPIDE SUORITETTU / ÅTGÄRD I ENLIGHET MED ÅLÄGGANDET UTFÖRD
_____	Paikka ja aika / Ort och tid _____
_____	Allekirjoitus ja nimen selvitys / Underskrift och namnförtydligande _____
ESITETTÄVÄ NÄYTÖN YHTEYDESSÄ / SKA FÖRETES I SAMBAND MED UPPVISANDET	Virka-asema ja puhelin / Tjänsteställning och telefon _____

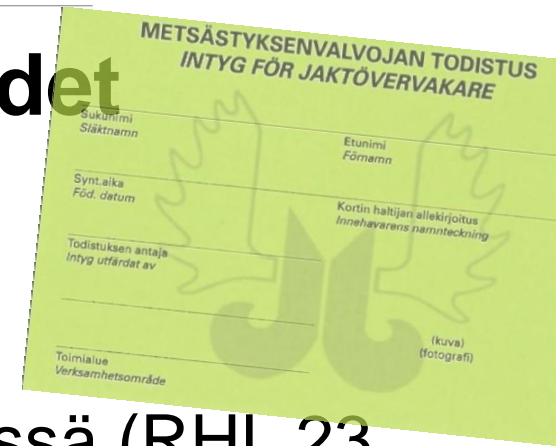
***19348** 3 x 12500_07:17_kspalino.fi

Oikeudet ja velvollisuudet

Metsästyksenvalvojalla on velvollisuus:

- Esittää todistus oikeudestaan toimia metsästyksenvalvojana sitä pyydettyessä (RHL 23 §:n 3 momentti).
- Metsästyksenvalvojiin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä silloin, kun he hoitavat julkisia hallintotehtäviä (RHL 24 §)
- Virkamieheen rinnastettava salassapitovelvollisuus valvonta-asioista (RHL 26 § ja Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 23 §)

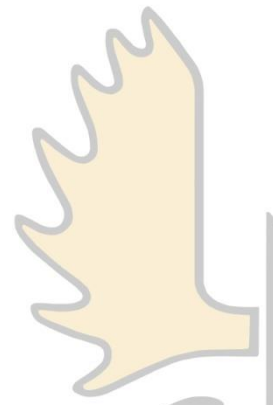
Oikeudet ja velvollisuudet

- Jos tavataan kiinnipitomääräysten vastaisesti irti oleva koira (ML 51 §), tai koirakokeita pidetään tai koira koulutetaan säännösten vastaisesti (ML 52 §) saadaan se ottaa talteen (ML 54 §)
- Talteenotosta viipymättä ilmoitettava omistajalle tai poliisille (ML 55 §)
  - oikeus periä riistanhoitomaksun suuruinen korvaus koiran talteenotosta (ML 55 § 3 mom)
- Talteen otetun koiran hoitokulut voidaan periä koiran omistajalta täysimääräisesti (Ma 32 §)

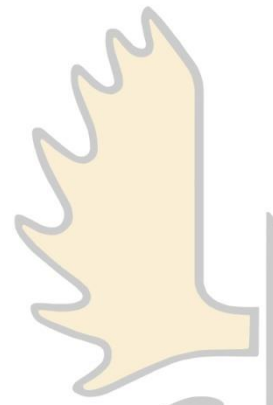
Oikeudet ja velvollisuudet

- Henkilötietojen tarkastaminen
  - tarkastettavalla henkilöllä on velvollisuus todistaa henkilöllisyytensä (RHL 23 §)
- Jos henkilöllisyyspapereita ei mukana, henkilöllisyyden todentamisessa auttaa myöhemmin:
  - tuntomerkkien kirjaaminen henkilöllisyyden selvittelyssä
  - auton rekisterinumero, aseiden tunnisteen
  - puhelinnumeron tarkastaminen soittamalla heti
  - valokuva

Laittomien pyyntivälineiden valvonta

- Kielletty, kielletyllä tavalla tai luvattomasti asetettu pyyntiväline otetaan talteen tai tehdään toimintakelvottomaksi (ML 81 §)
- Talteenotosta ilmoitetaan poliisille (ML 81 §)
- Laiton väline palautetaan omistajalle, jos tiedossa, muutoin hävitetään (Ma 42 §)
- Jos tavataan toistuvasti sama pyyntiväline, hävitetään (Ma 42 §)

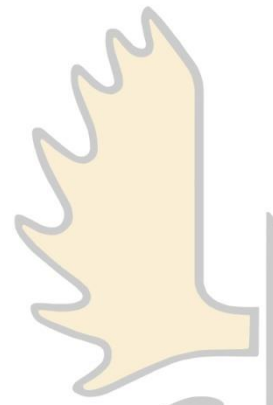

Yleisiä ohjeita

- Sekä itsensä että asiakkaan oikeusturvan kannalta valvoja parempi olla kaksi
  - yllättävät tai kiireelliset tilanteet poikkeus
- Tarkastustilanteessa ensimmäiseksi itsensä ja toimivaltuuksiensa esittely (RHL 23 § 3 mom)
- Asiallinen ja ystävällinen käyttäytyminen joka tilanteessa
- Asiantuntemus helpottaa asiakaskontakteja

Yleisiä ohjeita

- Valvontatapahtumasta tehdään tarvittaessa huolelliset muistiinpanot heti tapahtumapaikalla!
- Rikkomustapauksissa kerrotaan tarkastettavalle, että asia ilmoitetaan poliisille tai asianomistajalle
- Verekseltään rikospaikalta tavattua pyydetään jäämään paikalle ja ilmoitetaan jokamiehen kiinniotto-oikeudesta (Pakkokeinolaki 1 §), kunnes poliisi on paikalla
  - jos pakenee, otetaan tarkat tuntomerkit ylös
  - heti ilmoitus poliisille
  - oma ja sivullisten turvallisuus huomioitava

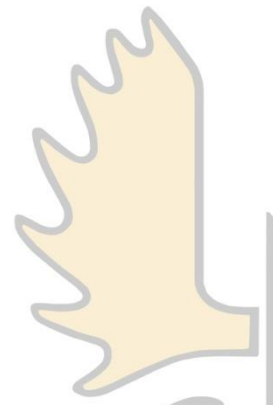

Metsästyskortin ja ampumakoetodistuksen tarkastus

- Onko kyseessä metsästys?
- Onko kyseessä sellainen metsästysmuoto, jossa tarvitaan ampumakoetodistus?
- Tarkasta onko riistanhoitomaksu maksettu ja ampumakoetodistus voimassa

Jos ei ole mukana:

- kirjoita näyttömääräys
- tarkka kellonaika muistiin!
- Mukana pitämättömyys ei ole rikos
- Jos kertoo, ettei ole metsästyskorttia tai ampumakoetodistusta, tee rikosilmoitus poliisille

Metsästysaseiden ja patruunoiden tarkastus

- Tarkasta näkyvillä olevat metsästysaseet ja patruunat
  - onko ase vaatimusten mukainen
  - onko patruuna vaatimusten mukainen
  - kuljetetaanko asetta oikein
  - hallussapitolupia ei tarvitse esittää, jos esittää, tarkastetaan
- Jos rikkomuksia:
  - kirjaa henkilötiedot
  - ota tiedot aseista ja patruunoista
  - kirjaa tapahtumatiedot, tarkka aika ja paikka
  - tee rikosilmoitus poliisille

Metsästysaseiden ja patruunoiden tarkastus

HUOM!

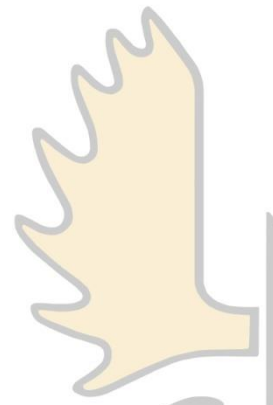
- Aseita ja patruunoita ei saa ottaa haltuun
- Kotirauhalla suojattuja paikkoja, kuten asuntovaunua tai auton peräkonttia ei saa tarkastaa ilman suostumusta

Luvallisuuden valvonta

Metsästyksenvalvojalla on oikeus tarkistaa metsästäjän metsästysoikeus (RHL 23 § 2 mom):

Selvitä onko henkilö:

- Maanomistaja
- Metsästysoikeuden haltija
  - Esim. alueen metsästyssseuran jäsen
- Kuntalaisen oikeus metsästää valtion mailla kotikuntansa alueella (ML 8 §)
- Yleiset vesialueet järvellä ja merellä (ML 7 §)

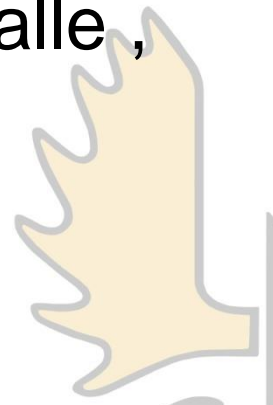

Luvallisuuden valvonta

Metsästyslupa metsästysoikeuden haltijalta:

- kirjallinen
- suullinen (keneltä ja milloin?)
- lupa käsittää ko. toiminnan

Jos luvaton pyynti kyseessä, ilmoitus maanomistajalle tai metsästysoikeuden haltijalle, joka ratkaisee vaatiiko rangaistusta ja asian ilmoittamista poliisille (asianomistajarikos)

Henkilöllisyyden tarkistaminen

- Hyväksyttäviä virallisia asiakirjoja ovat
Poliisin myöntämä:
  - Henkilökortti
  - Passi
- Muita asiakirjoja:
  - Ajokortti
  - Kuvallinen Kela-kortti
- Jos henkilö ei pysty todistamaan henkilöllisyyttään kirjoitetaan näyttömääräys

Toimenpiteet rikospaikalla

- Pääsääntö on, että poliisi tekee salakaatopaikalla aina teknisen tutkinnan
- Heti ilmoitus poliisille
- Rikospaikan suojaaminen
- Jälkien suojaaminen
- Valokuvaus aina ennen kuin mihinkään on koskettu
- Jäädään odottamaan poliisia ja pitämään ulkopuoliset loitolla
- Jos poliisi ei tule paikalle, toimitaan poliisin antamien ohjeiden mukaan (tuore/vanha)
- Poliisi tiedottaa ilmitulleesta rikoksesta
  - tutkintataaktiset seikat

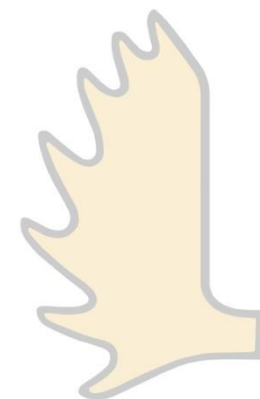
Vihjetiedot

- Ovat erittäin tärkeitä rikostutkinnassa ja valvonnan suunnittelussa ja kohdentamisessa
- Ammattimaisen rikollisuuden torjunnassa vihjeiden ja havaintojen kerääminen ja välittäminen poliisille on metsästyksentralvojen tärkein tehtävä
- Valvontayhteistyö kulminoituu tiedonkulkuun ja perustuu molemminpuoliseen luottamukseen
- Lähdesuojasta arkaluontoisissa tapauksissa voi neuvotella tapauskohtaisesti paikallisen poliisin kanssa

Vihjetiedot

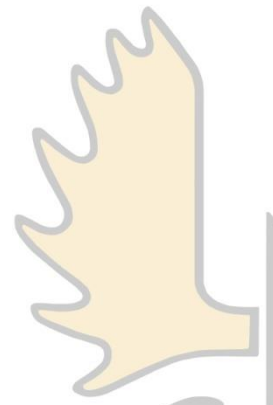
- Vihjeet ovat eritasoisia mutta etukäteen ei välttämättä voi tietää mitkä ovat tärkeitä
- Voivat liittyä vanhoihin tapauksiin tai käynnissä olevaan toimintaan
- Pienetkin tarkat ja paikkansapitävät tiedot ovat arvokkaampia kuin yleisluontoiset epäilyt
- Havainnot kirjattava tuoreeltaan tarkasti muistiin
- Välitettävä poliisille, joka harkitsee toimenpiteet
  - muuten tiedot arvottomia
  - menettely sovittava paikallisen poliisin eräyhdyshenkilön kanssa

Käytännön harjoituksia

Ohjeita harjoitukseen

- alkeista liikkeelle
- asiakkaan kohtaaminen
- itsensä ja toimivaltuuksiensa esittely
- asiallinen, asiantunteva ja rauhallinen käytös
- kohdehenkilöiden ei tarvitse olla hankalia
- tavoitteena yhdenmukaisten toimintamallien luominen

Harjoitus 1.

- asiakkaan kohtaaminen
- VAIN lupien tarkastus
- metsästyksenvalvoja tapaa sorsanmetsästäjän rannalla
- metsästyksenvalvojan toimenpiteet

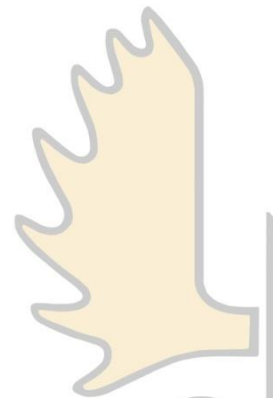
Metsästyksenvalvojan toimenpiteet

- Itsensä ja toimivaltuuksiensa esittely kohteliaasti, esim.:
”Päivää. Olen RR paikallisen rhy:n metsästyksenvalvoja. Voisinko nähdä metsästyskortin ja muut tarvittavat luvat?”
- Riistanhoitomaksu maksettu?
- Aseen ja patruunoiden tarkastus
  - turvallisesti
- Jos esittää hallussapitoluvan, tarkastetaan
”Kiitoksia, kaikki kunnossa!”
- Koko tapahtuma leppoisasti ja rauhallisesti jutellen

Harjoitus 2.

- Asiakkaan kohtaaminen
- Valvoja tapaa kanalintujahdissa olevan metsästäjän kävelemässä metsäautotiellä
- Tehtävänä VAIN aseiden ja patruunoiden tarkastaminen

Metsästyksenvalvojan toimenpiteet

- Itsensä ja toimivaltuuksiensa esittely
- Tarkastetaan näkyvillä olevat aseet ja patruunat
  - puoliautomaatin rajoitin
  - ovatko aseet vaatimukset täyttäviä

Turvallinen aseiden tarkistaminen

- pyydä varmistamaan ase
- turvallinen suunta
- jos et tunne aseiden toimintaa, pyydä asiakasta näyttämään
- Hallussapitoluvat
  - jos esitetään tarkastetaan ja verrataan aseisiin (ei voida vaatia)

Harjoitus 3.

- Metsästyksenvalvoja tapaa jänismetsällä olevan miehen yksityistiellä
- Metsästyksenvalvartijan toimenpiteet
- Luvissa puutteita
  - metsästyskortti ei mukana

Metsästyksenvalvojan toimenpiteet

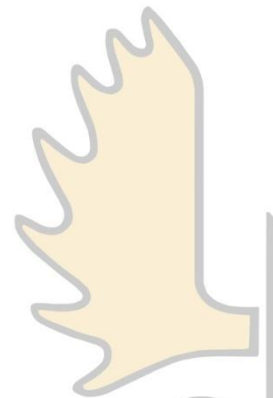
- itsensä ja toimivaltuuksiensa esittely
- kysytään onko kyseessä metsästys
- tarvittavien lupien tarkastus
  - metsästyskortti ei ole mukana
  - henkilöllisyyden selvittäminen
    - jos ei henkilöllisyystodistusta mukana, tuntomerkkien kirjaaminen (valokuva esim. kännykkäkameralla)
    - aseiden tarkastaminen ja numeron kirjaaminen
- näyttömääräyksen kirjoittaminen
  - henkilötiedot
  - kuvaus metsästystapahtumasta (passissa, ladattu ase, koira ajoi)
  - päivämäärä ja tarkka kellonaika
  - esitettävä asiakirja
  - missä (sovitaan asiakkaan kanssa) ja milloin
  - kenelle näyttömääräys palautetaan (poliisi tai metsästyksenvalvoja)
  - kehoitetaan pitämään asiapaperit mukana ja toivotetaan hyvää päivänjatkoa

Harjoitus 4.

- rikospaikka, tekijä paikalla
- kanalinnun ampuminen tielle
- metsästyksenvalvoja näkee tapauksen
- tulee paikalle heti
- metsästyksenvalvojan toiminta

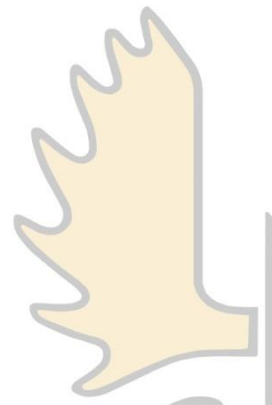
Metsästyksenvalvojan toimenpiteet

- Havaintojen tekeminen eli mitä tapahtui?
  - auto käynnissä, ovi auki
  - tiellä ammuttu lintu
  - minkälainen auto
  - henkilöt, kuka ampui
  - minkälainen ase
  - tarkka kellonaika ja paikka
- Metsästyksenvalvoja menee paikalle
  - itsensä ja toimivaltuuksiensa esittely
  - asiallinen, rauhallinen ja määrätietoinen käytös
  - kerrotaan mitä nähtiin
- Ilmoitetaan, että tehdään rikosilmoitus poliisille
- Soitto poliisille heti, kun mahdollista
- (valokuvaus saalis, auto, henkilöt, ase)
- Henkilötietojen kirjaaminen (tuntomerkit)
- (aseen tarkastaminen ja tietojen kirjaaminen)
- Auton rekisterinumero muistiin
- Saalis talteen

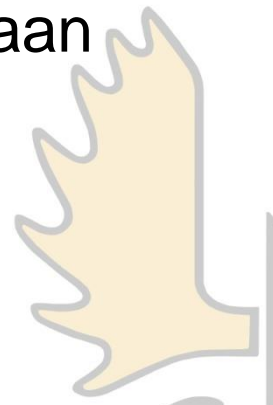
Harjoitus 5.

- Metsästyksenvalvoja löytää tuoreen hirven raadon kesällä, josta on paistit viety
- Metsästyksenvalvojan toimenpiteet

Metsästyksenvalvojan toimenpiteet

- Onko kyseessä rikospaikka
- Metsästyksenvalvoja ei saa itse sotkea mahdollisia jälkiä
- Jälkien suojaaminen (esim. tiellä auton renkaan jäljet ja vesisade alkaa)
- Ilmoitus poliisille
- Jäädään paikalle odottamaan poliisia
- Pidetään sivulliset loitolla
- Toimitaan poliisin antamien muiden ohjeiden mukaan
- Poliisi tekee rikospaikkatutkinnan

Harjoitus 6.

- Alueelta on tullut toistuvasti kesällä ilmoituksia irrallaan olevasta koirasta
- Metsästysenvalvoja löytää koiran juoksemasta kosteikolla ja saa otettua koiran kiinni.
- Valvojan toimenpiteet

Metsästyksenvalvojan toimenpiteet

- Jos koiran omistaja ei ole tiedossa
  - Valvoja ilmoittaa poliisille
  - Tekee ilmoituksen löytöeläintarhaan
  - Lunastettaessa suoritettava eläimen hoitokulut ja riistanhoitomaksun suuruinen korvaus
- Jos omistaja on tiedossa
  - Ilmoitus omistajalle
  - Koiran omistajan on suoritettava talteenottajalle riistanhoitomaksun suuruinen lunastusmaksu sekä korvaus koiran hoitamisesta

Lisätietoja tarvittaessa riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaajalta tai Suomen riistakeskuksen aluetoimistolta.

Kiitos osallistumisesta!

